

SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI

DEPARTAMENTUL PENTRU RELATII CU PARLAMENTUL

B-dul Primăverii nr. 22, sector 1, București, Tel: 0213143400 int.3000, E-mail: departament@gov.ro

Nr. 3890, 3972, 3973, 3974, 3976, 3977, 3978, 3979, 3980, 3981, 3982, 3983, 3985, 3986, 3988, 3989, 3990, 3991, 3992, 3993, 3975/2026

06-04-2026

**Către: Doamna Oana MURARIU
Secretar al Camerei Deputaților**

Ref. la: Răspunsuri la întrebări/interpelări formulate de deputați

Stimată doamnă secretar,

Vă transmitem, alăturat, răspunsurile instituțiilor vizate cu privire la unele întrebări/interpelări formulate de deputați, potrivit tabelului anexat.

Cu deosebită considerație,

NINI SĂPUNARU

SECRETAR DE STAT

MINISTERUL MUNCII
FAMILIEI, TINERETULUI ȘI SOLIDARITĂȚII SOCIALE

Nr.3972..... / DRP
DATA 06.04.2026

Nr. 1073 / PFM, 06.04.2026

Către: **PARLAMENTUL ROMÂNIEI - CAMERA DEPUTAȚILOR**
DOAMNEI DEPUTAT CRISTINA EMANUELA DASCĂLU

Subiect: întrebare înregistrată cu nr. 4223A/2026

Stimată doamnă deputat,

Referitor la întrebarea dumneavoastră, înregistrată cu nr. 4223A/2026, având ca obiect „*Stadiul tranziției persoanelor cu dizabilități din centrele rezidențiale către servicii în comunitate, cu termen iunie 2026*”, vă comunicăm următoarele:

1. Dezinstituționalizarea are un parcurs stabilit prin legislația națională și prin angajamentele României în domeniul drepturilor persoanelor cu dizabilități, definind principiile, standardele și obligațiile privind tranziția către viața în comunitate.

Procesul este în desfășurare, într-o logică etapizată, prevăzută de *Strategia națională privind prevenirea instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități și accelerarea procesului de dezinstituționalizare 2022-2030*, aprobată prin *Hotărârea Guvernului nr. 1.543/2022*, în care sunt consolidate toate elementele necesare tranziției, respectiv: evaluări individuale, planuri de viață independentă, planuri de restructurare ale centrelor cu capacitate mare, planuri de dezinstituționalizare, identificarea serviciilor sociale din comunitate, precum și operaționalizarea mecanismului de finanțare prevăzut de *Legea nr. 7/2023 privind susținerea procesului de dezinstituționalizare a persoanelor adulte cu dizabilități și aplicarea unor măsuri de accelerare a acestuia și de prevenire a instituționalizării, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative*.

Potrivit prevederilor art. 9 din *Legea nr. 7/2023* obiectivele planificate la nivel național sunt:

a) obiectivul 1: până la data de 30 iunie 2026, cel puțin 32% din numărul de persoane adulte cu dizabilități instituționalizate să beneficieze de sprijin în vederea dezinstituționalizării și de punerea în aplicare a parcursului de trai independent;

b) obiectivul 2: până la data de 30 iunie 2026, procentul persoanelor adulte cu dizabilități instituționalizate se reduce cu 32% din numărul total de persoane asistate în cadrul sistemului rezidențial la sfârșitul anului 2020;

c) obiectivul 3: în perioada 1 iulie 2026 - 31 decembrie 2030, procentul persoanelor adulte cu dizabilități instituționalizate se reduce cu 10% din numărul total de persoane asistate în cadrul sistemului rezidențial la data de 30 iunie 2026.

Numărul persoanelor cu dizabilități care vor efectua tranziția din instituțiile rezidențiale în comunitate până la 30.06.2026 este de 5.411.

2. La nivel național, serviciile sociale destinate persoanelor cu dizabilități, potrivit art. 51 alin. (1) din *Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, includ: asistent personal, asistent personal profesionist, servicii de îngrijire la domiciliu, echipă mobilă, servicii de asistență și suport, servicii de recuperare neuromotorie de tip ambulatoriu, centre de zi, locuire asistată în comunitate pentru viață independentă de tip: locuință protejată, centre pentru viață independentă.

Astfel, la nivel național, sunt 319 locuințe protejate, 23 de centre pentru viață independentă, 67 centre de zi, 19 centre de servicii de recuperare neuromotorie de tip ambulatoriu, 7 servicii de asistență și suport, 6 echipe mobile, 1 serviciu de îngrijire la domiciliu, 7 rețele de asistenți personali profesioniști.

Registrul complet al furnizorilor și serviciilor este public, actualizat și poate fi consultat pe site-ul Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, la următorul link: <https://mmuncii.gov.ro/acreditare-furnizori-si-servicii-sociale/>.

3. Programele care vor fi implementate de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități (ANPDPD), instituție care funcționează în subordinea Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale (MMFTSS), sunt următoarele:

✓ „Rețeaua APP - Suport pentru o viață independentă în comunitate pentru persoanele cu dizabilități”, cod SMIS 325494, proiect cofinanțat de Uniunea Europeană prin Programul Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027, Prioritatea P7. Sprijin pentru persoanele cu dizabilități, prin care va fi asigurată formarea și salarizarea asistenților personali profesioniști la nivel național, în parteneriat cu Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale și cu următoarele direcții generale de asistență socială și protecția copilului (DGASPC): Argeș, Bacău, Botoșani, Buzău, Călărași, Constanța, Timiș, Dolj, Giurgiu, Ialomița, Iași, Olt, Maramureș, Mureș, Neamț, Sibiu, Suceava, Vâlcea, Vaslui,

Vrancea, Teleorman, București sector 2 și București sector 4. Obiectivul general al proiectului este creșterea accesului la servicii de asistență personală profesionistă de calitate pentru 500 de persoane adulte cu dizabilități în România pentru o viață independentă în comunitate și incluziune socială, iar perioada de desfășurare este 01.06.2025 - 31.05.2028.

✓ Un al doilea proiect pe care ANPPDP îl va implementa este denumit „Întărirea capacității profesioniștilor în lucrul cu persoanele cu dizabilități”, proiect aflat în evaluare la acest moment, prin care va fi asigurată formarea specialiștilor din domeniul protecției sociale, respectiv:

- Creșterea capacității profesioniștilor care lucrează cu și pentru persoanele cu dizabilități de a furniza servicii sociale bazate pe abordarea centrată pe persoană, prin formarea și certificarea a aproximativ 5.478 specialiști la nivel național, dintre care: 400 manageri de caz, 200 persoane din cadrul DGASPC care beneficiază de formare în faza de pilotare a formării, 3.878 specialiști din cadrul DGASPC în etapa de scalare a formării la nivel național și 1.000 de persoane calificate ca asistenți personali profesioniști (APP);

- Îmbunătățirea competențelor profesioniștilor implicați în procesul de evaluare a dizabilității și a nevoilor persoanelor adulte prin formarea a 2.206 specialiști la nivel național (530 specialiști din serviciile de evaluare complexă a persoanelor adulte cu handicap și din comisiile de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, 1.331 profesioniști din cadrul serviciilor publice de asistență socială, 200 medici, 100 psihologi, 25 magistrați și/sau specialiști din domeniul juridic și 20 reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale) în utilizarea metodologiei moderne de evaluare a dizabilității și prin crearea unei rețele naționale de formatori în domeniu;

- Dezvoltarea capacității profesionale și instituționale privind evaluarea accesibilității în mediul fizic, informațional și comunicațional prin realizarea pachetului național de resurse, înființarea Registrului Național al Evaluatorilor în Accesibilitate și formarea a 30 specialiști în accesibilitate, implicați în pilotarea metodologiei, după cum urmează: 8 inspectori sociali, 12 persoane de contact din cadrul instituțiilor publice și 10 persoane cu dizabilități. Proiectul va avea o durată de 36 de luni de la semnarea contractului de finanțare, dar nu mai târziu de 31.12.2029.

✓ De asemenea, un alt proiect al ANPPDP aflat în evaluare este „START pentru persoanele cu dizabilități în antreprenoriat”, prin care se va asigura integrarea persoanelor cu dizabilități pe piața muncii prin promovarea antreprenoriatului și susținerea dezvoltării a 45 de afaceri incluzive de tip unitate protejată autorizată (UPA), dezvoltarea

competențelor antreprenoriale pentru 395 de persoane cu dizabilități și finanțarea și monitorizarea a celor 45 de afaceri înființate de tip UPA.

4. Finanțarea procesului de dezinstituționalizare provine dintr-o combinație de surse, în principal bugetul de stat, fonduri europene - inclusiv PNRR și buget local. În acest context, se adaugă mecanismul temporar introdus prin *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2025 pentru modificarea și completarea unor acte normative*, potrivit căreia se acordă standardul de cost pentru persoanele adulte cu dizabilități care părăsesc centrele rezidențiale, mecanism valabil pentru tranziția către comunitate realizată până la data de 30 iunie 2026, în concordanță cu ținta asumată prin PNRR.

Standardul de cost acoperă perioada de acomodare în comunitate și este diferențiat în funcție de situația persoanei:

- 24 de luni pentru persoanele adulte cu dizabilități care părăsesc centrele rezidențiale și sunt sprijinite să trăiască în comunitate (în servicii de locuire asistată în comunitate - locuință protejată ori centru pentru viață independentă, în familie, în locuințe incluzive, la domiciliul persoanei cu dizabilități sau la APP).

- 6 luni pentru persoanele vârstnice cu dizabilități care, la ieșirea din centrele rezidențiale, sunt admise într-un centru pentru persoane vârstnice.

După data de 30 iunie 2026, persoanele care părăsesc centrele rezidențiale continuă să beneficieze de sprijin financiar, sub forma beneficiului pentru locuire și beneficiului de tranziție sau a altor forme de sprijin comunitar prevăzute de *Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare*.

Pentru anul 2026, necesarul bugetar a fost determinat prin aplicarea standardelor de cost aprobate prin *Hotărârea Guvernului nr. 426/2020 privind aprobarea standardelor de cost pentru serviciile sociale, astfel cum a fost modificată prin HG nr. 1253/2022*, pentru luna ianuarie 2026 (pentru județul Iași suma de 4.429.391 lei) și a standardelor de cost aprobate prin *Hotărârea Guvernului nr. 6/2026 privind actualizarea cuantumului alocației de hrană pentru copiii din serviciile de zi publice, pentru copiii și tinerii pentru care s-a stabilit o măsură de protecție specială într-un serviciu public de tip rezidențial, pentru copiii aflați în case de tip familial, pentru mamele protejate în centre maternale, precum și a nivelului minim al alocației zilnice de hrană pentru consumurile colective din instituțiile și unitățile publice și private de asistență socială destinate persoanelor adulte, persoanelor adulte cu dizabilități și persoanelor vârstnice, precum și pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 426/2020 privind aprobarea standardelor de cost pentru serviciile sociale pentru perioada februarie-decembrie 2026* (pentru județul

lași suma de 72.408.501 lei), pe baza datelor transmise de DGASPC și de autoritățile administrației publice locale. Sumele alocate cuprind inclusiv bugetul alocat salarizării APP (66 de profesioniști la nivelul județului lași propuși de DGASPC a fi angajați în anul 2026) și plății alocației lunare acordate persoanelor cu handicap grav sau accentuat îngrijiti de aceștia.

5. Odată cu intrarea în vigoare a *Legii nr. 221/2010 pentru ratificarea Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități, adoptată la New York la 13 decembrie 2006 și semnată de România la 26 septembrie 2007*, România și-a asumat obligația de a respecta și sprijini crearea condițiilor care permit participarea deplină și activă a tuturor persoanelor, inclusiv a persoanelor cu dizabilități. *Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă”, 2022-2027*, aprobată prin *Hotărârea Guvernului nr. 490/2022*, continuă și dezvoltă demersul de implementare a Convenției ONU, în vederea asigurării cadrului pentru exercitarea deplină și în condiții de egalitate a tuturor drepturilor și libertăților fundamentale ale omului de către toate persoanele cu dizabilități, obiectivul general fiind asigurarea participării depline și efective a persoanelor cu dizabilități, bazată pe libertatea de decizie, în toate domeniile vieții și într-un mediu accesibil și rezilient. Documentul strategic cuprinde ca obiective dezinstituționalizarea și dezvoltarea de măsuri alternative în comunitate, prin servicii de tip locuințe protejate și servicii de zi (centre de zi, servicii de recuperare neuromotorie de tip ambulatoriu, servicii de asistență și suport, centre respiro/centre de criză, servicii de îngrijire la domiciliu, echipe mobile).

Totodată, facem precizarea că, pentru prima dată, la nivel național, *Strategia națională privind prevenirea instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități și accelerarea procesului de dezinstituționalizare 2022-2030*, aprobată prin *Hotărârea Guvernului nr. 1.543/2022*, abordează evaluarea centrată pe persoană, ceea ce presupune că persoana cu dizabilități are posibilitatea și exercită alegerea serviciilor sociale pe care le dorește, precum și a modului în care acestea îi sunt furnizate astfel încât să corespundă aspirațiilor, nevoilor și preferințelor personale. De asemenea, menționăm că Planul de acțiune al strategiei presupune ca obligație formarea personalului din cadrul centrelor, dar și a managerilor de caz din perspectiva implementării paradigmei centrării pe persoană.

În sprijinul specialiștilor care lucrează cu beneficiarii serviciilor sociale rezidențiale care parcurg procesul de dezinstituționalizare, ANPDPD împreună cu Banca Mondială a elaborat *Ghidul privind accelerarea procesului de dezinstituționalizare*, anexă la *Strategia națională privind prevenirea instituționalizării persoanelor adulte cu*

dizabilități și accelerarea procesului de dezinstituționalizare, precum și Ghidul care conține instrumentele de lucru privind accelerarea procesului de dezinstituționalizare - Versiunea extinsă, aprobat prin Ordinul președintelui ANPDPD nr. 334/2024.

Instrumentele de lucru, împreună cu materialele de studiu și permenenta coordonare metodologică din partea ANPDPD constituie pilonii de siguranță pentru ca procesul dezinstituționalizării să reprezinte o etapă de reformă reală, bazată pe soluții și principii în acord cu *Convenția ONU* și cele două strategii naționale, menționate mai sus.

Măsurile de dezinstituționalizare sunt însoțite de alocări financiare importante, care permit un transfer real, cu asigurarea unor condiții materiale decente persoanelor cu dizabilități. Prin *OUG nr. 90/2025* sunt materializate beneficiul pentru locuire și beneficiul de tranziție, sub aspectul stabilirii valorii acestora și a mecanismului de acordare.

În plus, odată cu intrarea în vigoare a *OUG nr. 90/2025*, pentru persoanele cu dizabilități care, până la data de 30 iunie 2026, părăsesc centrele rezidențiale pentru persoanele adulte cu dizabilități și care beneficiază de serviciul social de locuire asistată în comunitate pentru viață independentă, indiferent de categoria furnizorului de servicii sociale, se acordă standardul de cost aferent centrului rezidențial din care provin, pe o perioadă de 24 de luni de la încetarea măsurii de protecție în centrul rezidențial.

Totodată, persoanele cu dizabilități care, până la data de 30 iunie 2026, părăsesc centrele rezidențiale pentru persoanele adulte cu dizabilități și se mută în comunitate, și care nu beneficiază de cele două beneficii menționate mai sus, beneficiază de standardul de cost aferent centrului rezidențial din care provin, pe o perioadă de 24 de luni de la încetarea măsurii de protecție în centrul rezidențial.

6. ANPDPD coordonează procesul de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități, prin coordonarea implementării *Strategiei naționale privind prevenirea instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități și accelerarea procesului de dezinstituționalizare* și va iniția tot demersul de modificare legislativă determinat de implementarea acesteia.

La nivel județean și local, în procesul de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități și de realizare a obiectivelor planificate la nivel național, potrivit prevederilor art. 9 din *Legea nr. 7/2023*, un rol esențial îl are asigurarea unui mecanism financiar pentru persoanele adulte cu dizabilități care să permită acestora accesarea și administrarea spațiilor cu destinația de locuințe, inclusiv de pe piața imobiliară, transferul din serviciile sociale rezidențiale publice în comunitate, achiziția

unor bunuri și servicii la momentul transferului din serviciile sociale în locuințele individuale.

Strategia națională privind prevenirea instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități și accelerarea procesului de dezinstituționalizare, pentru perioada 2022-2030 și Ghidul privind accelerarea procesului de dezinstituționalizare, transpun aceste principii în pași operaționali, stabilind necesitatea elaborării unui traseu concret pentru fiecare persoană care părăsește o instituție rezidențială: de la evaluarea complexă și elaborarea planului individual de viață independentă, la pregătirea mutării, sprijinul efectiv pentru instalare și monitorizarea ulterioară în comunitate.

La nivelul fiecărui județ este înființat un *Comitet pentru accelerarea procesului de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării* a cărui funcționare contribuie la promovarea și creșterea credibilității procesului de dezinstituționalizare. Comitetul include, pe lângă reprezentanții DGASPC, toți partenerii implicați în proces (cu precădere consiliile județene și prefecturile, ca ordonatori de credite), precum și alte persoane/organizații cu expertiză și notorietate în domeniul drepturilor persoanelor adulte cu dizabilități și a serviciilor pentru familii.

Tranziția la viața în comunitate necesită o planificare riguroasă și centrată pe persoană care să asigure concordanța, între nevoile persoanei, felul în care aceasta își imaginează viața în comunitate și sprijinul de care va beneficia. Planificarea centrată pe persoană este un proces de planificare a vieții unei persoane cu scopul de a maximiza calitatea acesteia, care pornește de la faptul că decizia îi aparține. Tranziția la viața independentă în comunitate reprezintă un proces care își propune ca fiecare persoană cu dizabilități să ajungă să trăiască așa cum își dorește. Demersul de dezinstituționalizare urmărește să respecte obligația statului de a asigura tuturor persoanelor cu dizabilități șanse egale de a trăi, ca oricine altcineva, independent în mijlocul comunității.

OUG nr. 90/2025 prevede că se impune accelerarea ritmului implementării procesului de dezinstituționalizare, având în vedere obligațiile asumate prin *PNRR* cu privire la punerea în aplicare a reformei care urmărește dezinstituționalizarea persoanelor adulte cu dizabilități, precum și atingerea indicatorului cantitativ aferent țintei 383 care presupune reducerea numărului total de persoane cu dizabilități instituționalizate în servicii sociale rezidențiale publice, până la data de 30 iunie 2026.

Persoanele cu dizabilități care părăsesc instituțiile rezidențiale sunt, de regulă, persoane care au trăit perioade foarte lungi în sistemul de protecție și care nu beneficiază de sprijin pentru a începe viața în comunitate. Frecvent, acestea nu au o locuință în proprietate, nu au resurse suficiente pentru chirie și utilități, nu au bunuri de bază pentru

instalare și nu au experiență de administrare a unei gospodării (plăți, contracte, reparații, relația cu furnizorii). În lipsa unui sprijin financiar simplu și rapid, riscul de excluziune, datorii, pierderea locuirii și reinstituționalizarea cresc semnificativ.

Orientările Comisiei Europene privind viața independentă subliniază că dreptul la viață independentă nu înseamnă doar ieșirea dintr-o instituție, ci presupune posibilitatea de a alege locuirea și accesul la sprijin în comunitate, inclusiv măsuri care previn izolarea sau segregarea și susțin tranziția către viața în comunitate.

În temeiul prevederilor art.20² și 20³ din *Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, precum și ale art. 4 lit. a) și b) din *Legea nr. 7/2023*, persoanele adulte cu dizabilități au dreptul la beneficiul pentru locuire și la beneficiul de tranziție, în vederea susținerii unui trai independent în comunitate.

Acordarea celor două beneficii se realizează la propunerea managerului de caz sau a asistentului social de la nivelul administrației publice locale, după caz, împreună cu persoana adultă cu handicap, pe baza planului individual de viață independentă și integrare în comunitate, potrivit *Ordinului președintelui ANPDPD nr. 334/2024*.

În speranța că informațiile furnizate vă sunt utile, vă asigurăm de întreaga noastră considerație.

Cu stimă,

p. Petre - Florin MANOLE

Ministru,

Silvia Monica DINICĂ

Secretar de stat

